

Stichting TheaterStof.
doet . opwaaien geeft . tot nadenken

Stichting
TheaterStof.

Stichting TheaterStof.

César Francklaan 10
5343 EV Oss

KvK	55299687
Bankrekening	NL 78 RABO 0136 0245 64
Web	www.stichtingtheaterstof.nl
Mail	info@stichtingtheaterstof.nl

Bestuur

Voorzitter	Jan van Leest
Secretaris	Saskia Reuvers
Penningmeester	vacant

Werkt samen met

*D'r war niks en we han niks, de strijd van macht en machteloos
Wie is mijn vriend, wie is mijn vijand, 't is daarom dat ik koos
Voor de misdaad, vur mun eige, gewoon vur de, ja wa mende,
Uit noodzaak koos ik vur de Osse bende*

Inhoudsopgave

Initiatief en samenwerking.....	3
De Stichting.....	3
Aanleiding.....	3
Specifiek.....	3
Een rauwe opera.....	4
Verhaallijn.....	4
Werkzaamheden.....	7
Financiën.....	8
Organisatie en Professionals.....	9
Verbindingen in sociaal-maatschappelijk-culturele context.....	9
Produceren met doorkijk.....	11

Initiatief en samenwerking

DE BENDE VAN OSS; opera is een initiatief van Stichting TheaterStof. naar een idee van Peter van Aar, in samenwerking met Theater De Lievekamp en Theater van de stad.

De Stichting

De Stichting TheaterStof. stelt zich, ter bevordering van sociale cohesie, onderling begrip en een gezonde leefomgeving, ten doel verschillende samenwerkingsverbanden te leggen waarbij gebeurtenissen en onderwerpen uit het maatschappelijk domein (als geloof, seksualiteit, acceptatie, historie, toekomst, etc.) op creatieve wijze besproken, gedeeld en gepresenteerd worden. De Stichting heeft geen winstoogmerk.

Aanleiding

TheaterStof. heeft de wens om met een nieuwe productie te komen die verhaalt over armoede, crises, veerkracht en weerbaarheid en tegelijkertijd over de identiteit en het gewezen imago van Oss, met inzicht in de huidige situatie: een gezonde leefomgeving in een goed economisch klimaat.

Het verhaal prikkelt -mede dankzij de film 'de bende van Oss'- hopelijk velen waardoor een groter bereik dan sec Oss in het verschiet ligt.

De historische gebeurtenissen omtrent de bende van Oss sluiten naadloos bij de stichtingsdoelstelling aan. Thema's als armoede, crisis, werkeloosheid, weerstand, macht, misbruik maar zeker ook veerkracht, weerbaarheid en innovatief zijn, zien wij als de waterdruppel waarin de wereld zich weerspiegelt. De historische gebeurtenissen zijn een goede emotionele voedingsbodem voor een muziektheaterstuk, gebracht als een rauwe opera.

Specifiek

In juni 2021 wordt de productie 3X uitgevoerd in de grote zaal van Theater De Lievekamp, met 2 succesopties. Met dit initiatief stellen we ons als voornaamste doel dat een grote groep Osse (sociaal-maatschappelijk-culturele) verenigingen en organisaties met elkaar gaan samenwerken om deze theaterproductie mogelijk te maken. Tevens bieden wij de ruimte voor individuele talenten om zich tijdens deze theaterproductie te ontwikkelen en te manifesteren. De verwachting is dat wij met deze unieke theaterproductie voor alle belangstellenden een mooie inkijk kunnen geven in de Osse historie maar zeker ook gaan bijdragen in het gevoel van trots.

Oss kent een grote diversiteit aan verenigingen, organisaties en vooral ook individuele talenten op het brede vlak van cultuur. De coproductie die wij beogen heeft niet alleen vanwege de opzet van de productie en de

samenwerking met andere instellingen en de Osse wijken een innovatief karakter. Niet eerder is dit historisch verhaal in de gemeente Oss gerealiseerd.

Dat maakt het initiatief uniek. Maar bovendien is het ons idee om te fungeren als cement voor de diversiteit aan mensen en (sociaal-maatschappelijk-culturele) organisaties en niet in de laatste plaats voor talenten; jong en oud, beperkt en onbeperkt in persoonlijke ontwikkeling.

Een breed en vooral gevarieerd palet van cast- en crewleden, die samen in staat zijn om een inspirerende verbinding met elkaar te bouwen en vooral ook samen theater te maken en (nieuwe) geschiedenis te schrijven. Talent geven wij graag de ruimte!

De productie is bedoeld voor het Osse publiek en ver daarbuiten. Uitgaande van 3 en zo mogelijk 5 voorstellingen in eerste instantie verwachten wij 2000 respectievelijk 3500 bezoekers. Aan de productie zullen naar verwachting ca. 120 personen gaan deelnemen. Deze personen zijn woonachtig en/of werkzaam in de gemeente Oss. De productie wordt echter zo gemaakt dat een landelijke cast deze ook buiten de gemeentegrenzen kan opvoeren.

Een rauwe opera

Een zangspel over de roerige tijden van Oss met als dramatische motor, de bende van Oss. Het verhaal wordt opgehangen aan de belevenissen van een boerenfamilie die na een schokkende boerderijbrand waarbij mensen omkwamen laat zien dat ze iets van het leven willen maken.

Naast het boerenleven gaan familieleden werken in de fabrieken. Een hard bestaan waar recht en onrecht in de coulissen van industrie (tapijten, boter, vlees), en kerk regelmatig met elkaar conflicteren. Noeste arbeid; de macht van de wet en het geld, de pastoors en de industriëlen, leidt uiteindelijk tot een florerende groene gemeente. De bende van Oss is een verhaal van ons allemaal.

Daarom ook een breed samenwerkingsverband met verbindingen en vertakkingen gemeente breed.

Verhaallijn

Om een goede doorkijk te geven in de gebeurtenissen schetsen we de context in diverse fasen, hieronder uitgewerkt in **Fase I**, **Fase II** en **Fase III**.

Fase I 1800 - 1895

De opkomst van de industrie in Oss.

We zien de vestiging van:

- De eerste generatie Jurgens
- Daniël van den Bergh start met een wattenfabriek (de wattenjood). Dit bedrijf groeit uit tot de Koninklijke Bergoss tapijten

Stichting TheaterStof.

doet . opwaaien geeft . tot nadenken

- Boterhandelaar Anton Jurgens start in Oss met de fabricage van kunstboter, dat later margarine is gaan heten. Het oudste botermerk van Oss is: 'Solo'.
- Boterhandelaar Simon van den Bergh vestigt zich en start ook met de fabricage van kunstboter.
- Hartog Hartog uit Heesch begint in Oss als slager. Aan de Wal begint hij een zogeheten vleeshouwerij.
- Vestiging van de familie Van Zwanenberg uit Heesch in Oss. Dit is het begin van de Zwanenberg vleesfabrieken. In 1923 wordt door de Van Zwanenbergs Organon opgericht

In het achtergestelde en arme Oss zorgde dit voor werkverschaffing dat de ontevredenheid kom temperen, of juist niet. Derhalve:

- Wachtmeester Geerard Hoekman – een protestant uit de provincie Zeeland – wordt benoemd tot commandant van de brigade der Koninklijke Marechaussee in Oss. Een nietsontziende politiemans die voor niemand angst kende. Zag het als zijn roeping de criminaliteit, die rond 1890 in Oss welig tierde, te bestrijden. Hoekman was gevreesd in Oss. Hij werkte samen met de fabrikanten. Hoekman kon er voor zorgen dat mensen in ruil voor informatie over de criminaliteit werk konden krijgen (het briefje van Hoekman). Géén informatie, géén briefje. Geen briefje, geen werk. Hoekman was zeer gehaat onder de bevolking van Oss.
- Na onenigheid met zijn concurrent Jurgens vertrekt margarinefabrikant Van den Bergh uit Oss en begint zijn onderneming in Rotterdam. Ongeveer 1000 mensen zijn de dupe van dit vertrek en is mogelijk een aanleiding voor de toenemende criminaliteit.
- Palmzondag 26 maart. Twee schoten uit een jachtgeweer maakten een einde aan het leven van Gerard Hoekman. Hij werd beschoten vanuit den Eikenboomgaard toen hij op weg was van 'den Heuvel' naar de kazerne aan de Kazernestraat
- Korte tijd na de moord op Hoekman vluchten 20 Ossenaren uit het milieu via de haven van Antwerpen naar Amerika. Onder hen is naar alle waarschijnlijkheid ook de persoon die als een van de daders wordt gezien.
- 16 april. Er wordt grafschennis gepleegd op het graf van Hoekman. Deksel van de kist ingedrukt en besmeurd met menselijke fecaliën. Mythevorming ontstaan rond de grafschennis.
- Antoon Jurgens looft een beloning uit van 2500 gulden die naar de daders leidt.
- 17 april. Willem Hendriks (de Soep) vertelt de marechaussee wie de aanslag op Hoekman hebben gepleegd. Vier mensen worden gearresteerd en uiteindelijk

Fase II 1924 - 1935

Een nieuwe golf van criminaliteit steekt de kop op die duurt tot de grote schoonmaak (round-up) van 1935. Er vinden in die periode 1100 misdrijven plaats gepleegd door zo'n 1480 daders. Bijvoorbeeld in 1927 brandstichting in een boerderij waarbij een moeder en haar drie kinderen omkomen. Enkele daden op een rij:

- De moord op Jan v.d. Pas op 8 november. Dader Jan Ceelen (de gekke Ceel). De moord op Gerrit de Bie op 8 augustus. Dader neef Pietje de Bie
- De roofoverval in Oijen op 15 mei. Daders. Jonge Toon de Soep, De Rut, D'n Olie en Wimke de Bie
- Het milieu bekent aan de marechaussee en politie zoveel misdrijven dat zo'n 75 daders uit Oss en omgeving goed zijn voor 300 jaar gevangenisstraf

Fase III 1935 - 1940

De marechaussee krijgt meer tijd voor onderzoek. Wat gebeurt er:

- De marechaussee wordt door de koningin gedecoreerd en de gemeentepolitie niet. Dit zet kwaad bloed bij burgemeester Ploegmakers en de gemeentepolitie. De burgemeester zint op wraak
- De marechaussee graaf verder naar eerdere zaken waar nu meer tijd voor is. Het gaat dan vooral om Mau van zwanenberg, de pastoors Bloem en Visser, burgemeester Ploegmakers, ambtenaren op het gemeentehuis en verzekeringsagent van den Hoven
- Oraganon-directeur Mau van Zwanenberg wordt door marechaussee aangehouden op verdenking van seksueel misbruik van meisjes van de inpakafdeling. Hij bekent direct
- De marechaussee verdenkt pastoor Bloem van misbruik van minderjarige meisjes. Pastoor Vissers wordt verdacht van misbruik van minderjarige jongens
- 23 maart. De bisschop van Den Bosch klaagt bij de procureur-generaal van de rechtbank in Den Bosch dat zijn priesters in Oss worden verdacht van zedenmisdrijven
- Burgemeester Ploegmakers klaagt bij de commissaris van de koningin in Noord- Brabant dat hij en zijn ambtenaren van fraude worden verdacht
- De corrupte kassier/verzekeringsagent Van den Hoven wordt door de marechaussee opgepakt op verdenking van fraude en valsheid in geschrifte
- 26 maart. Na een kruisverhoor van zeven uur wordt plaatsvervangend commandant van de marechaussee De Gier door procureur-generaal Speyart van Woerden naar de kazerne in Oss teruggestuurd. De boodschap is helder; de marechaussee is haar boekje te buiten gegaan in haar opsporingsdrift, aldus de PG

- 1 april. Op voorspraak van de Bossche PG wordt de marechaussee in Oss door de minister van justitie Goseling op non-actief gesteld. De marechaussees blijven in de kazerne
- De pers en de landelijke politiek krijgen lucht van wat er zich in Oss afspeelt. De eerst zo gelauwerde marechaussee wordt buitenspel gezet en spoedig uit Oss overgeplaatst
- Vooral de NSB bemoeit zich met 'de zaak Oss'. De NSB komt demonsteren en ophef maken in Oss maar wordt letterlijk de stad uit geslagen
- Minister Goseling komt na één jaar met een rapport over wat er zich in Oss heeft afgespeeld. Een in het leven geroepen commissie Schouten oordeelt hard over het handelen van de minister van justitie. Die heeft zijn oren helemaal naar de PG van Den Bosch laten hangen. De minister is echter niet van plan af te treden zoals door verschillen partijen in het parlement wordt geëist
- 29 juni. Minister-president Colijn dient het ontslag in van zijn vierde kabinet. De affaire Oss is mede oorzaak van de val van dit kabinet dat als een tijd op zijn laatste benen liep.
- augustus. Nederland mobiliseert. De Tweede Wereldoorlog staat op uitbreken. Dit betekent het einde van de affaire Oss. Na de oorlog zijn er andere zorgen en komt Oss niet meer op de politieke agenda.

Werkzaamheden

De voorstellingen worden opgebouwd uit aan elkaar geweven scènes gebaseerd op de tijdlijn van de roerige periode(n) in Oss. Als rode draad voor de uiteindelijke voorstellingen volgen we een gezin met een herkenbaar gezinsleven en alle emoties die in een mensenleven voorbij (kunnen) komen. Binnen de context van het leven van toen. Een leven waar de grote industriëlen, de notabelen en de kerk een grote stempel konden drukken op het bestaan. De opera wordt chronologisch opgebouwd uit typisch- historische gebeurtenissen en personages. Het verhaal hangt tussen een historische streekroman en een literaire thriller.

De voorbereidingen voor de start zijn reeds getroffen en hebben een doorlooptijd tot en met juni 2021.

2109 - 2021:

2019

- Maakrecht claimen via pers
- Historische tijdlijn opvragen
- Projectplan vervaardigen
- Samenstelling creatief en productieteam
- Website TheaterStof. realiseren
- Commitment Theater De Lievekamp en Theater van de Stad
- Commitment gemeente Oss

Stichting TheaterStof.

doet . opwaaien geeft . tot nadenken

- Eerste financiële zekerheden inbouwen d.m.v. actief benaderen van potentiële sponsors
- Samenwerkende (sociaal-maatschappelijke) partijen polsen
- Bureau Subsidiewerving contracteren
- Regisseur film 'bende van Oss', André van Duren benaderen
- Ontwikkelen beeldmerk; afstudeeropdracht

2020

- 1e kwartaal
 - Subsidieaanvragen realiseren
 - Vervaardigen synopsis
 - Verdere sponsorwerving
 - Zorgdragen voor plaatsing programmaboek Theater De Lievekamp
- 2e kwartaal
 - Scenario ontwikkeling
 - Vervaardiging libretto
 - Cast samenstellen
- 3e kwartaal
 - Vervaardiging composities
 - Presentatie volledige cast aan pers m.m.v. André van Duren
 - Theaters in het land benaderen
 - Eerste decorontwerp en toneelbeeld
 - Eerste kledingontwerpen
- 4e kwartaal
 - Start repetities
 - Samenstelling orkest
 - Samenstellen en polsen beoogde landelijke cast

2021

- 1e kwartaal
 - Repetities
 - Eerste technische doorloop
 - Vervaardiging decor
- 2^e kwartaal
 - Repetities
 - Doorlopen
 - Technische doorloop
 - Generale repetitie
 - Uitvoeringen
- 3^e kwartaal
 - Eerste repetities landelijke cast

Financiën

De Stichting werkt met inkomsten uit diverse bronnen: recettes van de voorstellingen, sponsorgelden, bijdragen in natura en fondsenwerving. De inkomsten uit kaartverkoop bedragen 25% van het budget. Sponsoring en

Stichting TheaterStof.

doet . opwaaien geeft . tot nadenken

subsidies 75%. De ticketprijs is vastgesteld op € 17,50 zodoende de toegankelijkheid voor velen mogelijk te maken.

40% van de kosten gaan naar de professionele begeleiding (regisseur, productie leider, muzikaal leider etc.), 45% wordt besteed aan huur theater, logistiek, licht e.d. 15% wordt besteed aan communicatie, organisatie en onvoorziene kosten.

Inkomsten worden verworven door een afvaardiging van het bestuur bestaande (sponsoring en fondsenwerving) en de kaartverkoop wordt gedaan door Theater De Lievekamp.

Het doel is om na afloop van deze periode maximaal een kleine reserve over te houden.

Organisatie en Professionals

De opera wordt gemaakt door professionals met een ruime ervaring in productie, compositie, schrijven, regie, choreografie, grime en kleing.

Het bestuur

Voorzitter	Jan van Leest
Secretaris	Saskia Reuvers
Penningmeester	vacant

De makers

Productieleiding	Dorette Ploegmakers
Librettist	Peter van Aar
Componist	Tom Löwenthal
Choreografie	Soazic Reek
Historicus	Drs. Leo Hoeks

Media en Marketing Ondersteuning

VIIB Media
Marketingafdeling Theater De Lievekamp

Verbindingen in sociaal-maatschappelijk-culturele context

De verbinding met gemeente Oss en het bedrijfsleven van Oss als financiële impuls injectoren zijn reeds tot stand gebracht. De eerste (sponsor)gelden zijn op de rekening van TheaterStof. bijgeschreven.

Maar ook andere verbindingen tot samenwerken zijn tot stand gebracht en aan het ontstaan.

- Professionals samen met amateurs in een breed sociaal

Stichting TheaterStof.

doet . opwaaien geeft . tot nadenken

maatschappelijke context die samenwerken en ontwikkelen

- De artistieke leiding is in handen van professionals die
- amateurspelers (op)leiden en naar een hoger plan brengen door
 - Laten ervaren hoe het is om mee te spelen in een opera
 - Zich laten ontwikkelen in spel, dans en zang
 - De aanpak van muzikaal leider Tom Löwenthal en regisseur Peter van Aar is energiek en professioneel. Deelnemers leren zich vooral sterker te uiten in zang en totaal gedrag
 - Samen laten werken
- Theater van de Stad
 - Vanuit sociaal-cultureel oogpunt is de samenwerking met Theater van de Stad een logische. Het verhaal van Oss is van velen. Dat willen we dan ook graag met velen vertellen. Ook met hen voor wie het verre van vanzelfsprekend is het theater te bezoeken of zelfs mee te spelen. Met Theater van de Stad hebben we een entiteit die geworteld is in de samenleving en mede bijdraagt aan welzijn en welbevinden
- Ook crewleden vanuit onderwijs en instanties voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Daarom een samenwerking met
 - Heartcare
 - ontwikkelt samen met hun begeleiders een gedeelte van het decor
 - Levert figuratie en schaduwkooleden bij diverse scenes
 - Hooghuis
 - Leerlingen Zorg en Welzijn jaar 3 gaan meewerken in grimeteam, kledingteam en stage-assistance
 - Kringloopbedrijf Oss
 - Verzamelen decormaterialen door de afdeling ‘inzameling en verwerking’
 - Ons Welzijn
 - Ontwikkelaanbod jongeren; meedoen is belangrijk. Geënt op de volgende peilers van Ons Welzijn
 - Iedereen kan en mag meedoen
 - Het accent ligt op DOEN
 - Delen van talent is uitgangspunt
 - Je helpt mee bij de organisatie of draagt bij als vrijwilliger of maatje bij een activiteit
 - Wijk- en dorpsraden
 - De gemeente Oss kent 11 van deze instanties
 - Wijk- of dorpsraadsleden benaderen, activeren en motiveren medewijkbewoners om samen ideeën en plannen waar te maken. Ook de gemeente betreft de wijk- of dorpsraad bij vragen of ontwikkelingen over de leefbaarheid en veiligheid in jouw wijk of dorp

Producersen met doorkijk

We produceren vanuit de gemeentekern met meteen een doorkijk naar landelijk bereik. De film heeft er reeds toe bijgedragen dat 'de bende van Oss' een begrip is. Filmregisseur André van Duren juicht het initiatief van TheaterStof. van harte toe.

Samen met de programmeur van Theater De Lievekamp en met Van Duren zal het bestuur diverse theaters in het land benaderen om de opera te programmeren voor het nieuwe seizoen.

In het vierde kwartaal van 2020 zal een beoogde landelijke cast samengesteld en benaderd worden. Het is zeer wel mogelijk dat beoogde Osse castleden aangehaakt blijven.

*D'r war niks en we han niks, de strijd van macht en machteloos
Wie is mijn vriend, wie is mijn vijand, 't is daarom dat ik koos
Voor de misdaad, vur mun eige, gewoon vur de, ja wa mende,
Uit noodzaak koos ik vur de Osse bende*